

Vertrouwen

In deze tijd waarin de ene mens met wantrouwen kijkt naar de andere mens

In deze tijd waarin het vertrouwen in een mooie toekomst er wel eens aan moet geloven

In deze tijd waarin de groten der aarde soms veel meer vertrouwen krijgen dan ze verdienen...

Lezen we

Psalm 146

Halleluja!

Loof de HEER, mijn ziel.

De HEER wil ik loven, zolang ik leef,
mijn God bezingen zolang ik besta.

3Vertrouw niet op mensen met macht,
op een sterveling bij wie geen redding is.

4Stokt zijn adem, hij keert terug tot de aarde,
op die dag gaat hij met zijn plannen ten onder.

5Gelukkig wie de God van Jakob tot hulp heeft,
wie zijn hoop vestigt op de HEER, zijn God,

6die hemel en aarde heeft gemaakt,
de zee en alles wat daar leeft,

hij die trouw is tot in eeuwigheid,

7recht doet aan de verdrukten,
brood geeft aan de hongerigen.

De HEER bevrijdt de gevangenen,

8de HEER opent de ogen van blinden,

de HEER richt de gebogenen op,

de HEER heeft de rechtvaardigen lief,

9de HEER beschermt de vreemdelingen,
wezen en weduwen steunt hij,

maar wie kwaad doen, richt hij te gronde

De HEER is koning tot in eeuwigheid,

je God, Sion, van geslacht op geslacht.

Vertrouw niet op mensen met macht,
op een sterveling bij wie geen redding is.

We hebben meer dan een jaar de verkiezingsrace naar het Witte Huis gevolgd. 3 en 4 november was het uitkijken naar het resultaat. En welk resultaat! De ware aard van de kandidaten komt boven...

Heeft iemand zich al eens afgevraagd waarom de hele verkiezingsrace van bij het begin in Europa wordt gevolgd, hij vult hele delen van ons journaal, terwijl de laatste dagen in zo'n campagne vaak cruciaal zijn om een paar *swing states* te bemachtigen, want daar gaat het dan over.

Vertrouw niet op mensen met macht,
op een sterveling bij wie geen redding is.

Vele mensen verzuchtten, toen Biden als nieuwe president werd uitgeroepen. Weg met de onbeschoftheid, weg met gevaarlijke onverantwoordelijkheid...

Maar vergis u niet. Al je hoop op Biden stellen, is ook niet bijbels.

De bijbel vraagt ons niet teveel aandacht te besteden aan mensen met macht.

Hoe moeten we dat zien? Want een land moet wel bestuurd worden? En mensen die die verantwoordelijkheid dragen, mogen wel gewaardeerd worden.

Wat psalm 146 zegt, hangt samen met wat Spreuken 3 aangeeft: Steun niet op eigen inzicht. Vertrouw geen mensen met macht, die op eigen inzicht daar zijn geraakt waar ze nu staan. Maar steun zelf ook niet op eigen inzicht.

Wat is dat, eigen inzicht? Toen ik een thesis schreef over een commentaar van de kerkvader Maximus Confessor, dan had ik daar na twee jaar zwoegen een zeker eigen inzicht in.

In de wereld rondom ons moet je geen thesissen schrijven, je moet héél snel een duidelijke mening formuleren, wil je meetellen. Vlug iets opzoeken op het net... De ene zoekt naar waarheid, de andere zoekt controverse... Wie naar de waarheid zoekt, raakt vlug het noorden kwijt of verkondigt in zijn naïviteit een hoop onzin. Wat is er nu van aan? Hoe goed houden de mondkapjes het virus tegen én hoe slecht zijn ze voor de algemene gezondheid? Welke Midden-Oostenpolitiek is in ieders belang de beste? Op welke manier beïnvloeden de media het denken van een maatschappij? Op het internet vind je voor iedere vraag tientallen verschillende antwoorden, maar in de wetenschappelijke literatuur eveneens. Wetenschappers verschillen per definitie met elkaar van

mening. De mening die wetenschappelijk het langste standhoudt, haalt het. In de wetenschap tenminste. Op sociale media is de mening die er het verste uitschiet die die meest gedeeld wordt. En in het journaal word met oneliners verwarring gesticht.

Vanwaar halen wij ons eigen inzicht? We proberen ons te informeren, ook al kennen we veel bronnen niet en weten we niet hoe betrouwbaar ze zijn. We combineren nieuwe informatie met onze kennis, maar vooral ook met datgene wat we het liefst willen horen...

En artikels die doorgaans erg lang en ingewikkeld zijn om te lezen, omdat ze een genuanceerd beeld willen geven en omdat ze vragen die niet op te lossen zijn laten staan, - die lezen we zelden. Je kunt er ook weinig mee. Want je gesprekspartners vragen om je mening: helder, duidelijk en kort.

Niemand van ons wéét het, maar we duwen allemaal mee het publieke debat deze of gene kant uit.

Misschien heeft Spreuken ons écht wel iets te zeggen op vandaag, of ons juist vandaag iets te zeggen!

Gelukkig wie zijn hoop vestigt op de HEER, zijn God,
die hemel en aarde heeft gemaakt,
de zee en alles wat daar leeft,
hij die trouw is tot in eeuwigheid,

In het grote verhaal van de bijbel lezen we dat God eigenlijk nooit dat tussenechelon van politiek, media influencers e.d. heeft gewild.

Aanvankelijk was er een theocratie in het beloofde land. God regeerde en er waren rechters in het land die de organisatie en het recht in goede banen leidden. Helaas waren die rechters niet altijd even betrouwbaar. Het waren mensen hé.

Daarom kwam – en dan zitten we in 1 Samuël 8 – het volk bij de profeet Samuël zeuren voor een koning. Israël wilde zijn zoals de nabuurvolkeren, ze wilden een koning hebben en God... gaf hun een koning, maar niet zonder ze te waarschuwen voor de gevolgen. Ze zouden moeten belasting betalen, hun zonen zouden moeten dienen in het leger, de dochters zouden aan het hof moeten koken en poetsen... Maar het volk wilde een koning en het ging net zoals God had gezegd. Kwam er nog bij dat de koningen ook maar mensen waren...

Daarover gaat de helft van ons dagelijks journaal, van de krant die we 's morgens inkijken: waar heeft politicus x gefaald, waar is hij op zijn belofte

teruggekomen, waarin heeft hij overdreven, wanneer heeft hij een zwakke plek getoond, en indien dat nog niet het geval was, dan leggen we hem het vuur aan de schenen of we kijken binnen in zijn privéleven. Sommigen willen alleen maar op anderen schieten, dat schijnt te helpen wanneer je je eigen leven niet aankunt. Anderen zoeken naar leiders die het wél kunnen – wat wel kunnen... die de trouw van God weerspiegelen, de eerlijkheid, het begaan-zijn met mensen, ... Ze vertrouwen op mensen, en raken dan weer ontgoocheld.

Ook de politicus zelf raakt ontgoocheld. Aanvankelijk meent hij de wereld te kunnen veranderen, later is hij blij met enkele hervormingen waar hij zijn naam onder kon schrijven, beseffend hoe moeilijk het is met anderen samen – die elk een verschrikkelijk eigen mening hebben en onder druk staan van nog anderen met een gelijkaardige mening – met al die samen tot een goed beleid te komen.

En God?

Het volk wil een koning, zei God, daarmee hebben ze Mij aan de kant geschoven. Dat hebben ze trouwens altijd gedaan, ik moest altijd schuiven voor andere goden – voor goden die zichtbaar en tastbaar zijn, kwetsbaar en onbetrouwbaar...

De verhalen in de bijbel zijn voor alle tijden bruikbaar. Want is het niet zo, dat we voor het overwinnen van het virus, voor het probleem van de armoede kijken naar de overheid, de kennis van onze kinderen laten afhangen van onderwijsinstanties. Dat is de manier waarop we leven. En God? Waar zit zijn domein? O juist, het antwoord op levensvragen, als het in het plaatje past; ook daar wordt God wel eens aan de kant geschoven...

Vervolgens bekijken we alles en komen tot de conclusie dat God eigenlijk niet veel doet in deze wereld. Hij lijkt alleen maar alles toe te staan, we begrijpen ook niet waarom... Net zoals bij mensen raken we wel eens ontgoocheld in God, de ene mens meer dan de andere. Of we raken moe van het zoeken naar God, met een vergrootglas. En dat is jammer, want duizenden jaren lang hebben mensen opgeschreven hoe standvastig God is en trouw, hoe Hij begaan is met mensen, hoe hij mensen geneest, kreupelen weer doet gaan, blinden laat zien...

Maar we lijken dat in ons eigen leven zo weinig tegen te komen.

We willen een oplossing voor onze eigen kleine problemen en voor het coronavirus.

We proberen God te begrijpen, maar kijken tegelijkertijd niet verder dan onze neus lang is.

We zien alleen onze concrete, materiële situatie. We willen nu een oplossing voor onze problemen. We hebben geen behoefte aan iemand die lang de tijd neemt om het geheel te overzien en die voor langetermijnoplossingen zorgt, te beginnen vanuit een kritisch kijken naar onszelf en een omkering in ons binnenste.

Wanneer een zieke tot Jezus komt, horen we: uw geloof heeft u gered. Daarop reageren mensen kritisch: wat een archaïsche gedachte, dat ziekte voortkomt uit zonde... Jezus zegt niet dat ziekte voortkomt uit zonde. Jezus zegt dat genezen méér is dan je lichaam genezen. Hij overziet het geheel en kijkt op welke manier je gelukkig en bevrijd door het leven kunt gaan. Het geestelijk leven heeft daarbij prioriteit.

Een mens is een onderdeel van het leven op aarde, van de schepping. Mensen kunnen onmogelijk hét grote inzicht hebben. Ze kunnen wel in stukjes en beetjes bijdragen aan een betere wereld. Gelukkig.

Maar er is er maar Eén die werkelijk weet hoe alles in elkaar zit. Corrie ten Boom legde dat zo mooi uit met haar gedicht over het borduurwerk waarvan God de bovenkant ziet en wij de onderkant. God weet wat het moet worden en wij vragen ons af: waarom nu weer zo'n stugge draad of een knoop erin... Tja, omdat je eeuwig leven prachtig moet zijn, misschien...

God vertrouwen/ Jezus vertrouwen, we kunnen nog kiezen - is niet gemakkelijk. Het begint met Hem te leren kennen, met ons hart voor Hem te openen en Hem te benaderen als een vertrouwenspersoon, iemand waaraan je alles vertelt.

Gaandeweg ontdek je dan, wat God in deze wereld doet. Hoe Hij het geheel overziet en van A naar B gaat over A' en A'', uiteindelijk over B heen wipt om bij C uit te komen, waarvan jij nooit gedacht had dat het zou gebeuren...

Dat soort dingen ervaren, onderweg met God, is bemoedigend en het geeft je grond onder de voeten. Je laat de losse dingen die je vasthield los en klampt je vast aan Hij die onze Rots is. Hij wankelt niet.

Gelukkig wie zijn hoop vestigt op de HEER, zijn God,
die hemel en aarde heeft gemaakt,
de zee en alles wat daar leeft,
hij die trouw is tot in eeuwigheid.

Hij richt de gebogenen op
Geeft zijn brood aan wie hongerig is.
Willen wij eten?
Durven wij ons leven in Zijn handen leggen?